

5-395

Raad voor het *Jeugd*beleid

8/079

BMS001003962
S1097
Grize Literatuur

351. PJY: 792: 3-053-6

86-395

551-13/1057Q

81079

ADVIES 24

JEUGDTHEATER, GEEN KLEIN KUNSTJE

Reaktie op het advies van de Raad voor
de Kunst over het jeugdtheaterbeleid

Amsterdam, april 1986

Boekmanstichting-Bibliotheek
Merengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel.: 243738/243737/243738/243739

INHOUD

1.	Adviesaanvraag	3
2.	Jeugdtheater, een volwaardige theatervorm	3
3.	De inhoud van het advies van de Raad voor de Kunst	4
4.	Opmerkingen over de uitgangspunten van de Raad voor de Kunst	5
4.1.	Jeugdtheater: meer dan jeugdtoneel	5
4.2.	Alle theater voor jeugdigen is jeugdtheater	6
4.3.	Differentiatie	6
5.	Opmerkingen naar aanleiding van de voorstellen en konklusies van de Raad voor de Kunst	7
6.	Jeugdtheater als onderdeel van jeugdbeleid	9
	Bijlage	11

1. Adviesaanvraag

In maart 1986 werd de Raad voor het Jeugdbeleid gevraagd commentaar te geven op het door de Raad voor de Kunst in februari 1986 uitgebrachte advies over een nieuw rijksbeleid voor het jeugdtheater.

De Raad ziet in de adviesaanvraag de erkenning dat jeugdtheaterbeleid naast aspecten van kunstbeleid ook een dimensie van jeugdbeleid heeft: jeugdtheaterbeleid heeft - door zijn doelgroep - tevens een plaats binnen het jeugdbeleid. De Raad geeft er de voorkeur aan een onderwerp in een brede kontekst te plaatsen en ziet in het geven van een commentaar op het advies van de Raad voor de Kunst een beperking.

De Raad voor het Jeugdbeleid betreurt tevens het korte tijdsbestek dat hem gegund is om een reactie te geven en volstaat daarom met een aantal kanttekeningen bij het advies van de Raad voor de Kunst.

De kanttekeningen van de Raad voor het Jeugdbeleid hebben zowel betrekking op uitgangspunten van het advies (§ 4) als op de reeks voorstellen zoals deze door de Raad voor de Kunst geformuleerd zijn (§ 5).

Uitgangspunt hierbij is dat het beleid van de overheid gericht dient te zijn op een gelijke behandeling van jeugdigen en volwassenen, dat jeugdigen fasegewijs naar zelfstandigheid groeien en dat zij bij die groei steun verdienen. Dit impliceert specifieke eisen aan het jeugdbeleid en daarmee ook aan het jeugdtheaterbeleid.

Het jeugdtheaterbeleid dient gericht te zijn op een volwaardig aanbod; er is geen reden waarom jeugdigen minder recht zouden hebben op een kwalitatief hoogstaand theateraanbod dan volwassenen.

2. Jeugdtheater, een volwaardige theatervorm

Met name sinds de zeventiger jaren heeft het jeugdtheater een behoorlijke groei doorgemaakt. Jeugdtheater werd beoefend als een nevenbezigheid van grote theatergezelschappen (onder andere in de vorm van scholengroepen) en daarnaast ontstonden allerlei speciale gezelschappen en theatergroepen voor jeugdtheater. Het jeugdtheater heeft zich ontwikkeld tot een volwaardige tak van het theatergebeuren. In 1981 is in het kader van de ontwikkeling van het theater-

beleid door de Raad voor de Kunst een jeugdtheater-inhaalplan opgesteld. Het jeugdtheatergebeuren omvat nu ongeveer 200 theatergroepen en -groepjes; hiervan worden er 11 structureel gesubsidieerd (seizoen 1983-1984). De overige ontvangen projektsubsidies, een subsidie bij uitvoering of in het geheel geen subsidie.

Nauwkeurige cijfers over bezoekersaantallen zijn er niet, maar geschat wordt dat er jaarlijks ongeveer een miljoen kinderen en jongeren een uitvoering van jeugdtheater bijwonen; daarvan vindt de helft plaats in schouwburgen.

Op provinciaal niveau wordt ongeveer vier miljoen gulden uitgegeven aan jeugdtheater, waarbij sommige provincies in het geheel niets uittrekken voor jeugdtheater en andere van enige tonnen tot ruim één miljoen aan jeugdtheater besteden. Op rijksniveau wordt 2,2 miljoen gulden (begroting 1986) aan jeugdtheatersubsidies betaald.

3. De inhoud van het advies van de Raad voor de Kunst

Op verzoek van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur stelde de Raad voor de Kunst in 1985 een Landelijke Werkgroep Jeugdtheaterbeleid (commissie-Zeevalking) in.

De Werkgroep diende zich met name bezig te houden met de infrastructuur in het jeugdtheater, de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de overheden en een uitwerking van de rijkstaak op het gebied van jeugdtheater.

De belangrijkste aanbevelingen, opgesteld door de werkgroep-Zeevalking en overgenomen door de Raad voor de Kunst, zijn de volgende:

- jeugdtheater dient beoordeeld te worden naar dezelfde artistieke maatstaven als andere theatervormen;
 - de toedeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende overheidsniveaus is als volgt:
 - * provincies: subsidiëring van de jeugdtheatergezelschappen;
 - * rijk: subsidie voor ad hoc produkties en voor de funkties ontwikkeling, vernieuwing en experiment;
 - * gemeenten: zorg voor afname van jeugdtheaterprodukties en de huisvesting.
- Het jeugdtheater is - kwalitatief en kwantitatief - de gemeentelijke verantwoordelijkheid van de drie overheden tesamen;
- voor informatie, dokumentatie en serviceverlening wordt subsidie toegekend

aan het Nederlands Theater Instituut, mogelijk in samenwerking met het Jeugdtheater Amsterdam;

- De Bundeling, een samenwerkingsorganisatie van een aantal jeugdtheatergezelschappen, ontvangt subsidie;
- aandacht is nodig voor het jeugdtheater wat betreft opleiding en rechtspositie;
- samenwerking tussen jeugdtheater en televisie biedt mogelijkheden;
- er is geen ruimte voor grootschalig jeugdtheater; dus geen subsidie meer voor het Amsteltoneel;
- voor jeugdtheater is op rijksniveau 3,5 miljoen gulden nodig en 5 à 7,5 ton per provincie.

Een samenvatting van het advies van de Raad voor de Kunst is opgenomen als bijlage bij dit advies.

4. Opmerkingen over de uitgangspunten van de Raad voor de Kunst

4.1. Jeugdtheater: meer dan jeugdtoneel

De Raad voor het Jeugdbeleid betreurt het dat, ondanks de argumentatie van de Raad voor de Kunst, het beleidsadvies zich beperkt tot toneel en de andere theaterdisciplines (zoals poppentheater, mime, kindercircus, dans) in het advies niet aan de orde komen.

Onder jeugdtheater verstaat de Raad voor het Jeugdbeleid:

1. theater dat als produktie aangeboden wordt aan kinderen en jongeren, waartoe gerekend worden alle podiumkunstdisciplines;
2. theater dat tot stand komt in samenwerking met kinderen en jongeren;
3. theater dat gemaakt wordt door kinderen en jongeren.

Omdat met name het jeugdtoneel een beleidsachterstand vertoonde ten opzichte van de andere kunstdisciplines, waarvoor reeds enkele beleidsontwikkelingen in gang waren gezet, werd in 1981 besloten tot een jeugdtheater-inhaalplan, dat zich beperkte tot jeugdtoneel. Dit inhaalplan heeft, zij het op bescheiden wijze, effect gesorteerd. Van een achterstelling ten opzichte van andere jeugdtheaterdisciplines is momenteel geen sprake meer. De Raad voor het Jeugdbeleid acht het dan ook niet juist om vanuit pragmatische redenen te komen tot een beleidsadvies dat zich beperkt tot jeugdtoneel. Met het oog op een door-

zichtig beleid voor afnemers en publiek moet getracht worden te komen tot eenduidige beleidslijnen voor alle vormen van jeugdtheater. De huidige tijd van herbezinning op en formulering van een nieuw beleid is daartoe het meest geëigend.

4.2. Alle theater voor jeugdigen is jeugdtheater

De Raad voor het Jeugdbeleid signaleert dat, zij het op andere gronden, een ander substantieel gedeelte van het aanbod van theater voor kinderen en jeugdigen buiten het advies valt en daarmee kennelijk niet tot jeugdtheater gerekend wordt. Op basis van thematische aanpak (bijvoorbeeld over diskriminatie, incest, roldeurbreking), de uitvoerende groepering (bijvoorbeeld door buitenlandse jongeren) en de gekozen doelgroep (bijvoorbeeld voor jongeren zonder werk, doven) bestaat een reeks andere financieringskanalen, zoals Sociale Zaken, Onderwijs en Wetenschappen, Emancipatiezaken, die buiten de subsidiestroom van de Directie Kunsten van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur het theater voor jeugdigen voeden. Dit theateraanbod heeft geen plaats binnen het advies van de Raad voor de Kunst en valt daarmee kennelijk buiten het jeugdtheater als specifieke kunstvorm. De Raad voor het Jeugdbeleid onderkent het dilemma tussen artistieke aanpak en thematische aanpak en is van mening dat aan produkties met een thematische aanpak dezelfde artistieke eisen gesteld dienen te worden als aan het overig jeugdtheater. Bovendien stellen thematische produkties eisen aan de pedagogische aanpak; deze eisen laten zich vertalen in personele en andere middelen. Dit impliceert dat ook zij deel uitmaken van jeugdtheater als kunstdiscipline en dat de Raad voor de Kunst dit aanbod in het advies dient te betrekken.

4.3. Differentiatie

De Raad voor de Kunst formuleert een drietal beleidsuitgangspunten die identiek zijn aan die welke gelden voor de meeste andere podiumkunsten: spreiding, innovatie en pluriformiteit. De Raad voor het Jeugdbeleid onderstreept deze uitgangspunten.

Ten aanzien van de pluriformiteit wil de Raad voor het Jeugdbeleid het volgen-

de opmerken. Binnen het aanbod van het jeugdtheater is sprake van een differentiatie naar categorieën. De Raad mist in het advies de problematiek, die samenhangt met deze differentiatie. Het jeugdtheater heeft wat zijn publiek betreft voornamelijk te maken met een tweetal variabelen: leeftijd en thema. Met name de leeftijdsdifferentiatie stelt per categorie andere eisen aan het jeugdtheater als specifieke kunstvorm. De Raad voor het Jeugdbeleid denkt hierbij aan publiekswerving, publieksbegeleiding en lokatie; immers hoe jonger het publiek, hoe meer het noodzakelijk is dat het jeugdtheater naar zijn toeschouwers toegaat: op school, in het buurthuis. Stimulering van het jeugdtheater verdient dan ook per leeftijdskategorie andere zwaartepunten. Op grond van de ontwikkelingsfasen van een jeugdige zou als leeftijdsindeling gehanteerd kunnen worden 0-4 jaar, 4-8 jaar, 8-12 jaar en 12-18 jaar.

Voorts signaleert de Raad een aantal witte vlekken aan de aanbodskant, waarvan de leeftijdskategorie van 12-18 jaar het meest in het oog springt. Om te komen tot een evenwichtig en gedifferentieerd aanbod zou stimulering van het jeugdtheater voor deze leeftijdskategorie moeten plaatsvinden. Deze stimulering vereist extra financiële middelen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat door de sterke leeftijdsdifferentiatie het jeugdtheater een steeds wisselende publieksgroep kent en niet zoals bij het theater voor algemeen publiek op een vaste publieksgroep kan rekenen. Deze wisselende publieksgroep stelt specifieke eisen aan de publiekswerving.

5. Opmerkingen naar aanleiding van de voorstellen en konklusies van de Raad voor de Kunst

ad 1. Jeugdtheater als volwaardige kunstvorm

De Raad voor het Jeugdbeleid kan zich vinden in de definiëring van het specifieke karakter van het jeugdtheater als kunstvorm, door met name het jeugdige publiek waar het zich op richt. Jeugdige publiek kan niet in alle gevallen zelfstandig een theater bezoeken, maar is afhankelijk van derden: ouders, leiding van club- en buurthuiswerk, schoolleiding.

Zoals de Raad voor de Kunst terecht signaleert, heeft deze leeftijdskategorie recht op eigen kunstvoorzieningen.

De Raad voor het Jeugdbeleid neemt aan dat jeugdtheater in het algemeen wel kan bijdragen tot latere appreciatie van (podium)kunst bij deze leeftijdskate-

gorie. Cijfers over de eventuele samenhang tussen de in de jeugdige jaren opgedane ervaringen met theater en het theaterbezoek als volwassene zijn niet aanwezig. Indien uitgegaan wordt van een differentiatie naar leeftijd, vermoedt de Raad voor het Jeugdbeleid wel een samenhang te kunnen vinden voor de leeftijdskategorie van 12-18 jaar. De ervaringen van deze categorie zullen zeer zeker van invloed zijn op de latere appreciatie. Hetgeen nogmaals pleit voor een extra stimulering van jeugdtheater voor deze groep.

ad 2. Toedeling van de verantwoordelijkheden

De Raad voor het Jeugdbeleid stelt zich achter de toedeling van de verantwoordelijkheden, zoals verwoord in het advies (theatergezelschappen bij de provincies, landelijke functies bij de rijksoverheid, afname en huisvesting bij de gemeenten). Door een duidelijke toedeling worden beleidslijnen overzichtelijk. De toedeling van de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de jeugdtheatergroepen bij provinciale overheden bekijkt de Raad vooralsnog met enige skepsis. De Raad voor het Jeugdbeleid ziet graag dat het advies van de Raad voor de Kunst door de provinciale overheden als bindend wordt ervaren. De provinciale overheden moeten bereid zijn en in staat gesteld worden die verantwoordelijkheden waar te maken. Zij kunnen immers zelf beslissen om binnen het beleid aandacht te schenken aan jeugdtheater. Het is niet uitgesloten, dat de ontwikkelingen per provincie zeer sterk uit elkaar gaan lopen. Dit kan voor de instandhouding van jeugdtheatergroepen verstrekken gevolgen hebben. Als de provinciale overheden hun toezeggingen gestand doen, vindt er structurele stimulering en een evenwichtig aanbod van jeugdtheater plaats.

ad 4. Overleg

De Raad voor de Kunst adviseert een permanent overleg tussen de overheden in het leven te roepen om de voorstellen uit te werken; daarbij ziet de Raad voor de Kunst voor zichzelf een taak weggelegd. Het is de vraag of de Raad voor de Kunst als adviesorgaan daartoe het meest geëigend is.

ad 6. Ondersteuning

De Raad voor het Jeugdbeleid constateert dat het advies uitgebracht over de informatie-, dokumentatie- en serviceverlening, betrekking heeft op de theatermaker. Vanuit deze optiek kan hij zich vinden in het advies om deze activiteiten bij het Nederlands Theater Instituut onder te brengen. De Raad voor

de Kunst heeft geen uitspraak gedaan over de toebedeling van de informatie-, dokumentatie- en serviceverlening ten behoeve van jeugdig publiek. De Raad voor het Jeugdbeleid ziet hiertoe een taak weggelegd voor het Nederlands Jeugdtheater, als landelijk informatie-, dokumentatie- en service-steunpunt voor afnemers en publiek.

ad 11. Amstel Toneel

Los van een beoordeling van de artistieke merites van het Amstel Toneel, is de Raad voor het Jeugdbeleid van mening dat jeugdtheater voor de leeftijdscategorie waar het Amstel Toneel zich op richt, de 4-12-jarigen, kleinschalig van aard dient te zijn, met het oog op een optimale bereikbaarheid van theater door de jeugd. De Raad voor het Jeugdbeleid geeft dan ook de voorkeur aan kleinschalige produkties.

ad 14. Financiën

De Raad voor het Jeugdbeleid heeft getracht betrouwbaar cijfermateriaal te vinden om met name de samenhang tussen enerzijds de subsidiëring van het jeugdtheater, afgezet tegen de hoeveelheid voorstellingen en publieksomvang en anderzijds de subsidiëring van het volwassenentheater, afgezet tegen de hoeveelheid voorstellingen en haar publieksomvang in beeld te brengen. Hij heeft echter moeten konstateren dat deze cijfers geen betrouwbaar beeld schetsen. Jeugdtheaterprodukties hebben meer kans dan produkties voor algemeen publiek om buiten de statistieken te vallen. De Raad voor het Jeugdbeleid pleit dan ook voor een stimulering van onderzoek naar publiekscijfers, van met name die lokaties die buiten het reguliere circuit vallen.

De Raad onderschrijft het advies van de Raad voor de Kunst over de verruiming van de financiële middelen. De richtbedragen die de Raad voor de Kunst noemt (3,5 miljoen op rijksniveau, 5 à 7,5 ton per provincie) komen reëel over.

6. Jeugdtheater als onderdeel van jeugdbeleid

De Raad voor het Jeugdbeleid heeft zich in dit kommentaar beperkt tot een aantal opmerkingen en kanttekeningen bij het advies van de Raad voor de Kunst. In het begin van dit kommentaar is reeds gezegd dat de Raad voor het Jeugdbeleid graag fundamenteler zou willen adviseren over het jeugdtheater, waarbij

jeugdtheater gezien wordt als doel, middel en rekreatieve vorm voor en door jeugdigen.

Vooraf de plaats van het jeugdtheater in de cultuurbeleving van kinderen en jongeren in de verschillende leeftijdsfasen en van verschillende etnische afkomst is in het advies van de Raad voor de Kunst onderbelicht gebleven; niet het belang van de jeugdige, maar het belang van theatermakers en de daarbij behorende infrastructuur is uitgangspunt van dit advies van de Raad voor de Kunst geweest.

De Raad voor het Jeugdbeleid meent dat naast de stimulering van het jeugdtheater op grond van de door de Raad voor de Kunst voorgestelde aanbevelingen ook stimulering zou moeten plaatsvinden van samenhang in de verschillende theaterdisciplines, stimulering van artistiek niveau en stimulering van spreiding over de verschillende leeftijdskategorieën om een bijdrage te kunnen leveren aan de verrijking van cultuurbeoefening van jeugdigen.

Hoewel er sprake is geweest van stimulering van verschillende theaterdisciplines ten behoeve van jeugdigen valt het op dat de financiële middelen door de groepen zelf moeizaam verworven worden. Het bestaande dilemma tussen enerzijds het belang van de artistieke prestatie en anderzijds het gekozen thema (bijvoorbeeld diskriminatie), de uitvoerende groepering (bijvoorbeeld doventheater) en de gekozen doelgroep (bijvoorbeeld werkloze jongeren) en de daarbij behorende pedagogische aanpak, krijgt een extra dimensie waar het om jeugd gaat. Een nadere uitwerking hiervan zou de Raad voor het Jeugdbeleid graag ter hand willen nemen, dit bij voorkeur naar aanleiding van een nader geformuleerde adviesaanvraag. Hierdoor zou meer inzicht kunnen ontstaan in de financiering van het hele terrein van het jeugdtheater.

Een goede motivering voor subsidiëring zou naar de mening van de Raad gevonden kunnen worden in de naar verhouding veel grotere deelname van kinderen en jongeren zelf aan het jeugdtheater in het algemeen.

De Raad staat, zo kan dit advies worden samengevat, in grote lijnen positief tegenover het advies van de Raad voor de Kunst. Een betere structuur (in toedeling van beleidsverantwoordelijkheid en van de landelijke functies) en een financiële injectie geven het jeugdtheater kansen. Voor het beleid moet dit toch een klein kunstje zijn.

BIJLAGE

Samenvatting van de konklusies en voorstellen van de Raad voor de Kunst

1. Jeugdtheater heeft als kunstvorm een specifiek karakter; dit heeft vooral te maken met het jeugdige publiek waarop het zich richt. Dit heeft onder andere ook konsekwenties voor het beleid.
2. De toedeling van de verantwoordelijkheden tussen de overheden dient voor het jeugdtheater als volgt te zijn:
 - a. De provincies zijn verantwoordelijk voor de instandhouding van het jeugdtheater, met name jeugdtheatergezelschappen.
 - b. Het rijk subsidieert jeugdtheaterprodukties van ad hoc formaties en gezelschappen en zorgt voor (de financiering van) infrastrukturele maatregelen. Het draagt als eerste verantwoordelijkheid voor zaken als ontwikkeling, vernieuwing en experiment. Het treedt op als 'begeleider' van het onder punt 3 genoemde overleg.
 - c. De gemeenten zorgen voor de afname en in beginsel voor de huisvesting en andere noodzakelijke faciliteiten van jeugdtheatergezelschappen.
 - d. De grote steden worden op een lijn gesteld met de provincies: zij nemen de verantwoordelijkheid voor instandhouding van jeugdtheatergezelschappen.
 - e. De overheden dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de kwaliteiten en de kwantiteit van het jeugdtheateraanbod in Nederland.
3. Om de overgang van verantwoordelijkheden te realiseren wordt een overgangsfase gecreëerd.
4. Om de voorstellen uit te werken wordt een permanent overleg tussen de overheden in het leven geroepen.
5. Om zogenaamde 'opsluiting' van gezelschappen in de regio te voorkomen worden gezelschappen vrijgelaten een bepaald percentage van de voorstellingen buiten de eigen provincie te spelen, of maken provincies afspraken over uitwisseling van voorstellingen. Ook door het rijk gesubsidieerde toernees behoren hier tot de mogelijkheden.
6. Voor de opzet van een goed systeem van informatie, dokumentatie en serviceverlening wordt subsidie verschaft aan het Nederlands Theater Insti-

tuut voor het aantrekken van een aparte werkkraft. Voortzetting van de samenwerking tussen het Nederlands Theater Instituut en het Jeugdtheater Amsterdam wordt daarbij niet uitgesloten.

7. Voor belangenbehartiging van het jeugdtheater in algemene zin dient subsidie verschaft te worden aan de Bundeling, met name voor het aantrekken van een aparte werkkraft.
8. Bij het theatervakonderwijs dient plaats te worden ingeruimd voor het jeugdtheater in verschillende fases van de opleiding.
9. Op het gebied van arbeidsvoorwaarden dient voor jeugdtheater aansluiting gezocht te worden bij de toneel-CAO.
10. Om de relatie jeugdtheater-televisie te verbeteren en te structureren moeten fondsen worden vrijgemaakt voor opleidingsmogelijkheden bij het opleidingsinstituut van de NOS, Santbergen (uit overeenkomst WVC, VNT, NOS over NOS-bijdragen, uit kabelgelden belgische exploitanten). Verder moet gedacht worden aan een prijsvraag voor het schrijven van jeugdtheaterskripten, aan distributiemogelijkheden voor produkties in het filmcircuit en aan korte 'flitsen' van jeugdtheaterprodukties en evenementen op de televisie.
11. Er is geen aanleiding aparte subsidiemogelijkheden of een aparte positie te creëren voor grootschalig jeugdtheater c.q. een grootschalig jeugdtheatergezelschap. Dit impliceert dat er beleidsmatig gezien geen ruimte is voor het Amstel Toneel.
12. De nieuwe situatie dient gefaseerd gerealiseerd te worden.
13. De Raad voor de Kunst adviseert waar nodig over de (evaluatie van) het in dit advies uitgezette beleid.
14. Voor het nieuwe beleid is op rijksniveau een totaal subsidiebedrag van ± 3,5 miljoen gulden benodigd; voor de provincies ligt dit bedrag tussen f 500.000,- en f 750.000,- per provincie.

SAMENSTELLING RAAD

De Raad voor het Jeugdbeleid bestond op het moment van het uitbrengen van dit advies uit de volgende leden:

- J.A.M. Agterberg
- dr. D. Boonstra, plaatsvervangend voorzitter
- S. Borren
- T. Bot-van Gijzen
- drs. B.H. Dane-Biewenga
- drs. J.W.A. van Dijk
- S.I. Djohani
- M.J. Eltenberg
- D. Hoek
- H. Kapinga
- K.M. Keijser-Gaymans
- drs. S.G.M. Kokhuis
- E.L. Kuijper, plaatsvervangend voorzitter
- mr. A.P. van der Linden
- H. Pleij
- mr. B.N.J. Pompen
- A.S. Scholten
- M.G. Schröder, voorzitter
- K.K. Tas
- mr. dr. A.H. de Wild
- A.M.H. Willems

algemeen sekretaris: mr. C.L.M. Meuwese

Inlichtingen over de Raad voor het Jeugdbeleid zijn verkrijgbaar bij het sekretariaat. Beschikbaar is een voorlichtingsbrochure, een overzicht van publicaties van de Raad, jaarverslagen en een evaluatieverslag. De Raad geeft een informatiebulletin uit, dat enkele malen per jaar verschijnt en waarop men zich gratis kan abonneren.

De Raad voor het Jeugdbeleid is een kollege van advies van de regering over specifiek beleid van de overheid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd en gericht op het scheppen van voorwaarden voor haar optimale ontplooiing. Het gaat hierbij om het jeugdbeleid van de regering in het algemeen en de samenhang van de voorzieningen en maatregelen van jeugdbeleid in het bijzonder.

Raad voor het *Jeugd*beleid

Koningslaan 46 1075 AE Amsterdam telefoon 020 - 76 89 95